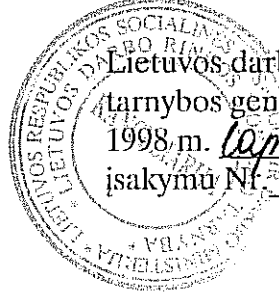

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos generalinio direktoriaus
1998 m. lapkričio mėn. 03 d.
įsakymu Nr. 143 - 4D

**SKARDININKO MOKYMO PROGRAMA
TINSMITH**

Programos kodas: 2521628/ 262058210

Suteikiama profesinė kvalifikacija: skardininkas

Mokymosi trukmė: 13 savaičių

Bazinis išsilavinimas: pagrindinis

MOKYMO PROGRAMA SUDERINTA

Vilniaus prekybos pramonės ir amatų
rūmų Mokymo skyriaus vedėja

R. Valiukevičienė

1998 m. spalio m. n. 10 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo ekspertų komisijos išvados:

*Programa tinka rengti skardininkus
darbo rinkos mokymo įstaigose*

Metalo apdirbimo profesinės grupės mokymo programų ekspertų komisijos pirmininkas

1998 m. geguoės mėn. 19 d.

 J. Burtilius

PROGRAMOS ANOTACIJA

Šiuo metu padidėjus individualių namų statybai beveik kiekviename name yra skardinamos palangės, tvirtinami stogloviai ir lietvamzdžiai, atliekami stogo dengimo skarda darbai, todėl išaugo ir paklausa skardininko specialybei.

Čia pateikiama skardininko rengimo programa yra antro lygio profesinę kvalifikaciją suteikianti mokymo programa, taikytina darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose.

Programos tikslas - parengti skardininką, sugebantį savarankiškai skardinti palanges, atlikti stogo dengimo skarda darbus, gaminti ir pritvirtinti lietvamzdžius, stoglovius, fasonines detales, atlikti parapetų, karnizų, stogelių, stoglangių skardinimo darbus, t. y. suteikti jam tokį pasirengimą, kuris atitiktų anksčiau taikytą trečios kvalifikacinės kategorijos skardininko kvalifikaciją.

Mokymo programa orientuota į asmenis, įgijusius pagrindinį bendrąjį išsilavinimą ir sulaukusius 18 m. amžiaus. Asmenims, turintiems aukštesnįjį bazinį išsilavinimą, negu numatyta programoje, arba įgijusiems bent pusės metų skardinimo darbų patirtį, mokymo įstaiga mokymosi trukmę gali sutrumpinti.

Mokymo programa numato teorinį ir praktinį skardininko mokymą.

Teorinio mokymo užsiėmimuose mokiniai susipažįsta su skardinamomis pastatų dalimis, skardininko darbų įvairove ir jų technologija bei skardinimui naudojamų medžiagų savybėmis ir panaudojimo galimybėmis, išsiaiškina skardinimo darbams naudojamą įrangą, darbų saugos ir aplinkosaugos reikalavimus, išmoksta šaltkalvystės pagrindus, skaityti nesudėtingus techninius brėžinius.

Didžiąją laiko dalį (apie 70 %) mokymo programos struktūroje sudaro praktinis mokymas. Mokomosios praktikos metu mokymo dirbtuvėse išmokstama šaltkalvystės, bei skardinimo darbų. Paskutinis mokymo etapas - gamybinė praktika - vykdomas statybos objektuose.

Mokymo pabaigoje, atlikus visas programoje numatytas užduotis, besimokantysis laiko kvalifikacinį egzaminą, kurio metu patikrinamos ir įvertinamos teorijos žinios ir praktiniai skardininko sugebėjimai.

Sėkmingai išlaikę kvalifikacijos egzaminą asmenys įgyja skardininko kvalifikaciją, ir jiems išduodamas nustatytos formos valstybės pripažįstamas kvalifikacijos pažymėjimas (serija 2100)

Įgijęs šią kvalifikaciją, skardininkas galės atlikti vidutinio sudėtingumo skardinimo darbus: pagaminti apvalius vamzdžius ir fasonines detales, stačiakampius vamzdžius ir fasonines detales, apskardinti stogus ar dengti juos skarda.

Baigęs mokymo programą skardininkas gali įsidarbinti statybinėse firmose, organizacijose ar steigti privačią įmonę ir joje atlikti įvairius skardinimo darbus.

Mokymo programą rengė Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centro specialistai.

SUDERINTA

Vilniaus prekybos, pramonės ir
amatumų Mokymo skyriaus

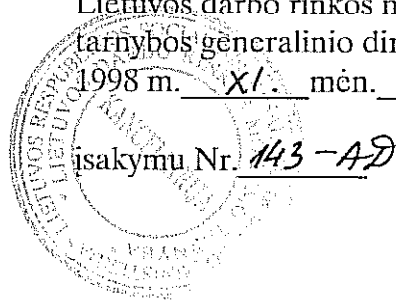

R. Valiukevičienė

1998 m. XI mėn. 14 d.

PATVIRTINIA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos generalinio direktoriaus
1998 m. XI mėn. 03 d.

isakymu Nr. 143-AD

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Kvalifikacija: skardininkas

Turi žinoti:

1. Medžiagas ir įrangą, naudojamą skardinimo darbuose;
2. šaltkalvystės pagrindus;
3. Pastatų dalis ir stogo konstrukcijas;
4. Brėžinių skaitymo pagrindus;
5. Įvairių skardos detalių paruošimo technologiją, skardos darbų atlikimo būdus bei skardos gaminių tvirtinimo būdus;
6. Skardinimo darbų mechanizavimo būdus;
7. Metalų korozijos priežastis ir apsaugos nuo korozijos būdus;
8. Darbų saugos, priešgaisrinės saugos reikalavimus skardininko darbuose;
9. Pirmosios medicininės pagalbos suteikimo būdus nelaimingo atsitikimo atveju.

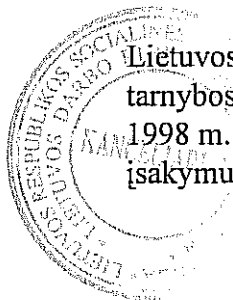
Turi mokėti:

1. Matuoti ir žymėti detales, naudotis matavimo ir žymėjimo įrankiais;
2. Paruošti skardą darbui;
3. Atlikti šaltkalviškus ir skardos darbus: skardos kirtimą, pjovimą, kirpimą, kniedijimą, litavimą; metalo dildymą, gręžimą, sriegių įsriegimą;
4. Skaityti nesudėtingus darbo brėžinius;
5. Projektuoti nesudėtingų detalių išklotines;
6. Gaminti vidutinio sudėtingumo skardos gaminius;
7. Apskaičiuoti ir gaminti užvartus; atlikti visus užvartų (siūlių) gamybos būdus;
8. Gaminti apvalius vamzdžius, perėjimus, alkūnes ir fasonines detales;
9. Gaminti stačiakampius vamzdžius, perėjimus, alkūnes ir fasonines detales;
10. Gaminti stoglovius; vandens surinkėjus ir lietvamzdžius;
11. Gaminti stoglovius ir lietvamzdžių tvirtinimo priemones;
12. Dengti skarda nesudėtingus stogus;
13. Apskardinti dūmtraukius, ventiliacijos angas ir švieslangius;
14. Apskardinti parapetus ir palanges;
15. Taikyti pažangius skardos darbų organizavimo būdus;
16. Laikytis darbų saugos, priešgaisrinės saugos ir gamybinės sanitarijos reikalavimų;
17. Gaminti sudėtingus gaminius vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos skardininkui.

Mokymo programų ir metodikos skyrius

LIETUVOS DARBO RINKOS
MOKYMO TARNYBA

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos generalinio direktoriaus
1998 m. lapkričio mėn. 03 d.
įsakymu Nr. 143 - AD

MOKYMO PLANAS

Kvalifikacija: skardininkas
Bazinis išsilavinimas: pagrindinis
Mokymo trukmė: 13 savaitių (520 val.)

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Skiriama valandų	
		Iš viso	Iš jų prakt. užsiėm.
	I. Teorinis mokymas	140	40
1.1.	Įvadas	2	-
1.2.	Skardinimo darbų technologija	56	24
1.3.	Braižyba	18	6
1.4.	Skardinamos pastatų dalys	4	-
1.5.	Medžiagų pažinimas	12	2
1.6.	Šaltkalvystės pagrindai	20	4
1.7.	Darbų sauga ir aplinkosauga	16	4
1.8.	Ekonominių ir darbo teisės žinių pagrindai	12	-
	II. Praktinis mokymas	368	368
	III. Konsultacijos	12	-
	Iš viso	520	408

Kvalifikaciniam egzaminui skiriama po 30 min. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui

Mokymo programų ir metodikos skyrius

MOKYMU REIKALINGOS SĄLYGOS

1. REIKALINGA MOKYMU ĮRANGA

1.1. Teoriniam mokymui reikalinga:

Mokymo klasė ar kabinetas, aprūpintas:

1.1.1. vaizdumo priemonėmis:

- matavimo ir žymėjimo prietaisais ir įrankiais (kirstukais, žirkklėmis, gražtais, kniedikliais, lituokliais, užvartų lenkimo padėklais, spaustuvais, įtvarais, stalais ir kt.);
- ruošinių stogo dangoms iš skardos gaminių, vamzdžių, fasoninių detalių, jungiamųjų dalių, armatūros pavyzdžiais;
- stoglovių, lietvamzdžių, parapetų, karnizų, stogelių, stoglangių pavyzdžiais;
- plakatų komplektais;
- darbų saugos plakatais;
- skardinimo darbų katalogais;

1.1.2. specialybės literatūra;

1.1.3. dalijamą medžiaga (individualios užduotys, testai, vaizdinė informacija);

1.1.4. techninėmis priemonėmis (grafoprojektoriumi, diaprojektoriumi) ir parengta demonstravimui medžiaga.

1.2. Praktiniam mokymui reikalinga:

1.2.1. Dirbtuvės ar gamybos baras su praktiniam mokymui naudojama įranga.

1.2.2. Įrankiai ir įranga naudojama šaltkalvystės mokomajai praktikai.

1.2.3. Įrankiai ir įranga naudojama skardos darbų mokomajai praktikai.

1.2.4. Technologinės kortelės šaltkalvystės ir skardinimo darbams atlikti.

1.2.5. Individualios ir bendro naudojimo saugos priemonės.

2. REIKALAVIMAI MOKYMO PERSONALUI

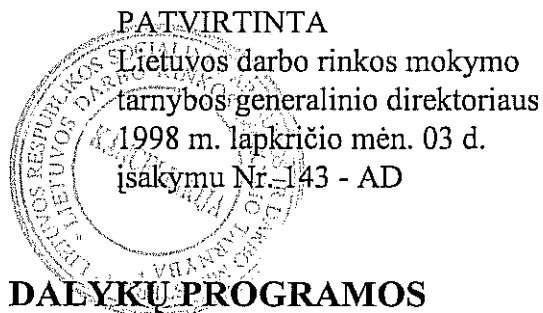
Darbo rinkos profesinį mokymą vykdančios įstaigų pedagogų kvalifikacija turi atitikti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintus bendruosius reikalavimus:

- turėti ne žemesnį kaip aukštesnįjį profesinį pasirengimą;
- turėti ne mažesnę 3 – 5 metų darbo patirtį;
- įgyti pedagoginių, psichologinių ir metodinių žinių pagrindus.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba yra nustačiusi papildomus kvalifikacinius reikalavimus suaugusių profesiniam mokymui. Šis profesijos mokytojų pasirengimas gali būti įgyjamas atitinkamuose seminaruose ar kitų mokymo formų metu.

Visi darbo rinkos profesijos mokytojai privalo patvirtinti savo kvalifikacijos kategoriją ne vėliau kaip per vienerius metus nuo įdarbinimo pradžios. Profesijos mokytojai, neturintys pedagogo kvalifikacijos, įgyja ją specialiuose įvadinio pedagoginio – psichologinio mokymo kursuose.

Pedagogai turi būti atestuojami vadovaujantis Darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

ATSKIRŲ MOKYMO DALYKŲ PROGRAMOS

Specialybė: skardininkas
Bazinis išsilavinimas: pagrindinis
Mokymo trukmė: 13 savaičių (520 val.)

TEORINIS MOKYMAS

1. ĮVADAS

Jo metu organizuojamas susipažinimas su mokiniais, supažindinimas su mokymo įstaigos vidaus tvarka ir darbu. Pristatomas kurso tikslas ir turinys. Būsimasis darbas. Įvadui skiriama 2 valandos.

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
1.1.	Supažindinimas su mokymo centro vidaus tvarka ir darbu.	1
1.2.	Kvalifikaciniai reikalavimai. Mokymo tikslas ir turinys.	1
	Iš viso	2

2. SKARDINIMO DARBŲ TECHNOLOGIJA

Tai pagrindinis teorinio mokymo dalykas, kurio metu besimokantieji supažindinami su skardinimo darbuose naudojama įranga, įrankiais, skardinimo darbų įvairove, skardos sujungimais, atskirų skardos gaminių pagaminimo technologija, mokomi, kaip pagaminti ir apskaičiuoti išklotines įvairaus profilio vamzdžiams ir fasoninėms detalėms, apskardinti stogus ir dengti juos skarda.

Dalyko mokymuisi skiriama 56 valandos.

Dalyko mokymosi turinys:

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
2.1.	Skardininko darbo praktikoje naudojama įranga ir įrankiai: matavimo ir žymėjimo prietaisai ir įrankiai (kirstukai, žirklys, plaktukai, grąžtai, kniedikliai, lituokliai, užvartų lenkimo padėkliukai; lenkimo - valcavimo įranga; spaustuvai, įtvarai; presai; stalai; varstotai; staklės).	2

2.2.	Skardos valymas ir lyginimas. Žymėjimas ir karpymas rankiniu ir mechanizuotu būdu. Žymėjimai plokštumoje (išsklotinėje) pagal brėžinį, šablona, nesudėtingų gaminių - ruošinių pavyzdį.	2
2.3.	Ruošinių stogų dangoms iš skardos gaminimas, esant stačiam ir gulsčiam, viengubam ir dvigubam užvartui. Sustambintos dviejų lapų skardos paruošos stogų dangoms. Darbas su užtvarų atlenkimo staklėmis.	2
2.4.	Paprasti ir kombinuoti kampiniai falciniai sujungimai. Operacijų seka, atliekant dvigubą falcinį sujungimą. Kreivalinijinis falcas tiesiame apvaliame ir įžambiai nupjautame vamzdyje.	2
2.5.	Žymėjimas pagal šablona, gaminat apvalius lietvamzdžius kampinių sujungimų atlikimui. Paruošų lenkimas rankiniu ir mechanizuotu būdu.	2
2.6.	Karnizų nuolajų dangų elementų paruošimas; jų sustambinimas. Skardinių lietaus latakų paruošų gaminimas rankiniu būdu ir staklėmis.	2
2.7.	Lietaus latakų ir lietvamzdžių tvirtinimo elementai. Techninių sąlygų reikalavimai jų sudėjimui. Kiti gaminiai iš juostinės skardos (lankeliai, plokštelės, apspaudėjai ir kt.)	2
2.8.	Skardinamo stogo dengimo darbo seka. Vienšlaičių, dvišlaičių ir keturšlaičių stogų ir kupolų skardinimas. Skardinimas priegegnio plotyje esant čerpių dangai.	2
2.9.	Lietaus latakų paruošų padėjimas ir pakabinimas; apvalių ir stačiakampių lietvamzdžių pakabinimas ir sujungimas.	2
2.10.	Ruošinių stoglangių skardinimui gaminimas. Ruošinių stambinimas. Stačiakampių, trikampių, pusiau apvalių stoglangių skardinimas.	2
2.11.	Surinkėjo lietvamzdžio viršūnėje šablono paruošimas. Piltuvo pagaminimas ir pastatymas į vietą. Piltuvo kraštų standinimas.	2
2.12.	Parapetų, puskolonių, ugniasienių skardinimas ištaisai uždengiant ar neuždengiant vertikalumus. Skardinių kompensatorių įrengimas ant stogo sėdimo siūlėse. Skardinių juostelių įrengimas ruloninėse stogų dangose. Ventiliacijos šachtų skardinimas iš vidaus su šilumos izoliacija. Skardinių "apykaklių" įrengimas ventiliacijos vamzdžiams.	2
2.13.	Dūmtraukio apskardinimas pagal stogo šlaitą. Dūmtraukio viršūnės apskardinimas. Dūmtraukio skardinių stogelių gaminimas.	2
2.14.	Langų, palangių ir cokolių skardinimui paruošų gaminimas. Balkonų ir durų apskardinimas.	2
2.15.	Skardinių dangų sandarinimas, sustiprinimas. Skardos gaminių tvirtinimas kniedijant ir lituojant.	2

2.16.	Skardinių dangų remontas.	2
2.17.	Praktinis užsiėmimas: stačiakampių fasoninių detalių išklotinių skaičiavimas.	10
2.18.	Praktinis užsiėmimas: apvalių fasoninių detalių išklotinių skaičiavimas.	14
Iš viso		56

Šio dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacinio egzamino metu.

3. BRAIŽYBA

Šis bendratechninis dalykas suteiks besimokantiems bendrų žinių apie brėžinius, jų reikalingumą ir taikymą skardininko darbe, padės išmokti nubraižyti nesudėtingus skardos gaminių eskizus.

Dalyko mokymosi trukmė - 18 valandų.

Dalyko mokymosi turinys:

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
3.1.	Brėžinių reikšmė skardininko darbuose. Brėžinių rūšys. Masteliai. Matmenų žymėjimo tvarka. Užrašai brėžiniuose.	2
3.2.	Projektavimo pagrindai. Trečios projekcijos radimas. Aksonometrinis vaizdavimas. Detalių eskizai.	2
3.3.	Pjūvių atlikimo tvarka, jų rūšys. Medžiagų žymėjimas brėžiniuose. Kirtimai.	2
3.4.	Darbo ir surinkimo brėžiniai, jų analizė. Brėžinių skaitymo pagrindai.	2
3.5.	Geometrinių figūrų išklotinės, braižymo tvarka.	2
3.6.	Statybiniai brėžiniai, jų skaitymas. Žymėjimai statybiniuose brėžiniuose.	2
3.7.	Praktinis darbas: gaminių iš skardos eskizų braižymas. Geometrinių kūnų išklotinių sudarymas, praktinis jų pritaikymas skardos gaminiams.	4
3.8.	Iškaita	2
Iš viso		18

Šio dalyko mokymasis baigiamas įskaita.

4. SKARDINAMOS PASTATŲ DALYS

Šis mokymosi dalykas suteikia būtinas žinias apie skardinamas pastatų dalis, stogų konstrukcijas ir pagrindo paruošimo darbus dengiant skarda.

Dalyko mokymosi trukmė - 4 valandos.

Dalyko mokymosi turinys:

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
4.1.	Pastatų klasifikacija. Pastatų elementai.	2
4.2.	Stogo pagrindo paruošimas skardinimui.	2
Iš viso		4

Šio dalyko mokymasis baigiamas apibendrinančiu pokalbiu.

5. MEDŽIAGŲ PAŽINIMAS

Šis mokymosi dalykas suteikia būtinas žinias apie geležies - anglies lydinius, spalvotuosius metalus ir jų lydinius, pagalbines medžiagas naudojamas skardinimo darbuose.

Dalyko mokymosi trukmė - 12 valandų.

Dalyko mokymosi turinys:

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
5.1.	Bendros žinios apie medžiagas, jų fizines ir mechanines savybes.	2
5.2.	Geležies - anglies lydiniai. Skarda, jos gaminiai.	2
5.3.	Spalvotieji metalai, jų lydiniai, panaudojimas.	2
5.4.	Pagalbinės medžiagos, naudojimas skardininko darbuose.	2
5.5.	Metalų korozija. Apsauga nuo korozijos.	2
5.6.	Praktinis užsiėmimas: susipažinimas su geležies - anglies lydiniais, skarda, spalvotų metalų lydiniais, jų panaudojimu, metalų korozija ir apsauga nuo jos.	2
Iš viso		12

Šio dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacinio egzamino metu.

6. ŠALTKALVYSTĖS PAGRINDAI

Tai labai svarbus mokymo dalykas būsimiems skardininkams, atliekant skardos ruošinių gaminimą bei skardinimo darbus. Mokiniai supažindinami su matavimo priemonėmis, įrankiais, žymėjimo būdais bei šaltkalviškais darbais. Mokantis šį dalyką, mokiniai išmoks lyginti, tiesinti, lenkti, kirpti bei dildyti metalą, gręžti, sriegti ir atlikti išardomus ir neišardomus sujungimus.

Dalyko mokymosi trukmė - 20 valandų.

Dalyko mokymosi turinys:

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
6.1.	Bendros žinios apie matavimo sistemas ir matavimo įrankius.	2
6.2.	Praktinis užsiėmimas: darbas su matavimo liniuote, slankmačiu ir mikrometru.	2
6.3.	Bendros žinios apie žymėjimą. Plokštuminiam ir erdviniam žymėjimui naudojami įrankiai ir prietaisai.	2
6.4.	Praktinis užsiėmimas: plokštuminis ir erdvinis žymėjimas	2
6.5.	Metalo lyginimas, tiesinimas, lenkimas. Naudojami įrankiai ir prietaisai.	2
6.6.	Metalo kirtimas, kirpimas, pjovimas. Naudojami įrankiai ir prietaisai.	2
6.7.	Bendros žinios apie dildymą. Naudojami įrankiai, įvairių paviršių dildymas. Kokybės nustatymas.	2
6.8.	Gręžimas, gremžimas ir plėtimas. Naudojami įrankiai ir prietaisai.	2
6.9.	Sriegių sriegimas. Sriegių sistemos, išorinių ir vidinių sriegių sriegimas. Naudojami įrankiai ir prietaisai.	2
6.10.	Išardomi ir neišardomi sujungimai. Kniedijimas ir litavimas. Naudojami įrankiai, medžiagos ir prietaisai.	2
	Iš viso	20

Šio dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacinio egzamino metu.

7. DARBŲ SAUGA IR GAMTOSAUGA

Šis dalykas yra svarbus tuo, kad jame išaiškinama saugaus darbo esmė ir jo užtikrinimui keliami reikalavimai, atskleidžiamos gamybinio traumatizmo ir nelaimingų atsitikimų skardininko darbe priežastys, darbo higienos, elektrosaugos bei priešgaisrinės saugos reikalavimai darbo sąlygoms ir aplinkai, aplinkosaugos reikalavimų svarba.

Dalyko mokymo trukmė - 16 valandų.

Dalyko mokymosi turinys:

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
7.1.	Saugos darbe esmė. Saugos darbe organizavimas įmonėje, įstaigoje. Svarbiausios saugos darbe priemonės, jų planavimas. Lėšos. Vietinės ir respublikinės saugos darbe tarnybos, jų funkcijos.	2
7.2.	Gamybinis traumatizmas ir nelaimingi atsitikimai. Pagrindinės žinios apie traumatizmą; gamybinis, buitinis traumatizmas. Traumatizmo priežastys. Supratimas apie pavojų keliančius įrenginius. Nelaimingų atsitikimų priežastys, jų pasekmės. Apskaita ir tyrimas	2
7.3.	Svarbiausieji elektrosaugos reikalavimai. Elektros srovės poveikis žmogaus organizmui. Traumų nuo elektros srovės rūšys. Apsaugos priemonės. Kilnojamų elektros prietaisų ir šviestuvų pajungimas.	2
7.4.	Priešgaisrinė sauga. Gaisrų kilimo priežastys. Lengvai degių, gaisrus, sprogimus sukeliančios medžiagos. Apsauginės priemonės ir saugus darbas	2
7.5.	Rūkymo vietų įrengimas. Priešgaisriniai ir gaisrų gesinimo postai. priešgaisrinė įranga, įtaisai ir signalizacija. Cheminės gaisrų gesinimo priemonės ir jų naudojimo reikalavimai. Reikalavimai gaisrui pavojingoms vietoms. Gaisrų gesinimo būdai. Darbininkų dalyvavimas gesinant gaisrą. Atsakomybė už priešgaisrinę saugą.	4
7.6.	Darbo higiena. Kenksmingos darbo sąlygos: dulkėtumas, dujų koncentracija, vibracija, triukšmingumas ir kova su jais. Darbo vietos apšvietimas, jo reikšmė žmonių sveikatai. Meteorologinių sąlygų įtaka žmogaus organizmui. Darbo ir poilsio režimas. Individualios saugos priemonės. Darbas šalto oro metu. Darbas veikiant aukštai temperatūrai, dulkėms. Darbininko asmens higiena.	2
7.7.	Praktinis užsiėmimas: pirmosios medicinos pagalbos suteikimas nukentėjusiajam.	2
Iš viso		16

Šio dalyko mokymasis baigiamas įskaita. Be to, šio dalyko klausimai įeina į kvalifikacinio egzamino klausimus.

8. EKONOMINIŲ IR DARBO ŽINIŲ PAGRINDAI.

Šis mokymosi dalykas įgalina suteikti besimokantiems minimalias, bet reikalingas žinias apie ekonominę įmonės veiklą, darbininko užmokestį, jo priklausomybę nuo atitinkamų veiksmų, mokesčius ir jų mokėjimo tvarką, o taip pat apie darbo sutartį, pajamų garantijas, galimas pašalpas, darbuotojo ir darbdavio teises ir pareigas rinkos dėsnių valdomoje ekonominėje veikloje.

Dalyko mokymosi trukmė - 12 val.

Dalyko mokymosi turinys:

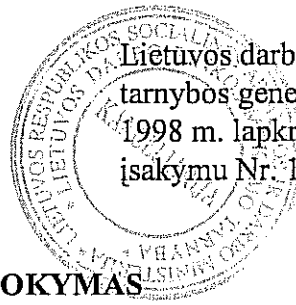
Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius
8.1.	Įmonių tipai; jų tikslai, teisės, įstatai, steigimas ir likvidavimas. Įmonės bankrotas.	2
8.2.	Įmonių pelnas ir jo paskirstymas. Pelno mokesčiai, dividendai; nepaskirstytas pelnas.	2
8.3.	Darbo užmokesčio fondas ir jo paskirstymas. Darbo užmokesčio minimumas, vidutinis darbo užmokestis, mokesčiai.	2
8.4.	Lietuvos Respublikos Bedarbių rėmimo įstatymas. Respublikos piliečių užimtumo teisės ir garantijos. Bedarbiai. Socialinės garantijos nedirbantiems piliečiams. Lietuvos darbo birža. Lietuvos Respublikos Darbo sutarties įstatymas. Darbuotojas, darbdavys. Darbo sutarties sąlygos, turinys. Darbo sąlygų pakeitimas.	4
8.5.	Kolektyvinių sutarčių, atostogų, pajamų garantijų įstatymai. Apmokėjimas už darbą.	2
Iš viso		12

Šio dalyko mokymasis baigiamas apibendrinančiu pokalbiu.

Mokymo programų ir metodikos skyrius

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos generalinio direktoriaus
1998 m. lapkričio mėn. 03 d.
įsakymu Nr. 143 - AD

PRAKTINIS MOKYMAS

Tai pagrindinis mokymo etapas, nes jo metu formuojami reikalingi būsimai darbinei veiklai profesiniai mokėjimai ir įgūdžiai. Mokiniai įgytas žinias ir pradinius įgūdžius toliau tobulina atlikdami šaltkalviškus darbus, lenkdami, kirsdami, lygindami, gręždami, pjaudami apvalius vamzdžius, gamindami stoglovius ir lietvamzdžius, atlikdami stogo dengimo skarda darbus, gamindami fasonines detales ir jų tvirtinimo priemones.

Praktinio mokymo trukmė - 368 valandos.

Praktinio mokymo turinys:

Eil. Nr.	Darbu pavadinimas	Valandų skaičius
1.	Darbu saugos instruktažas. Reikalavimai darbo vietai. Darbo įrankiai, priemonės	4
2.	Ruošinių matavimas, žymėjimas, lyginimas.	12
3.	Ruošinių lenkimas, kirtimas, pjovimas, kirpimas, dildymas.	16
4.	Ruošinių gręžimas, sriegių sriegimas, kniedijimas, litavimas.	16
5.	Skardos paruošimas darbui.	16
6.	Užvartų (siūlių) atlikimo būdų įsisavinimas.	24
7.	Apvalių vamzdžių ir fasoninių detalių gamyba.	32
8.	Stačiakampių vamzdžių ir fasoninių detalių gaminimas.	32
9.	Stoglovių ir lietvamzdžių gaminimas.	56
10.	Tvirtinimo detalių vamzdžiams, stogloviams, lietvamzdžiams, bei fasoninėms detalėms gaminimas.	8
11.	Stogo dengimo skarda darbai.	64
12.	Palangių, parapetų, karnyžų, stogelių, stoglangių skardinimo darbai.	80
13.	Bandomieji kvalifikacijos darbai.	8
Iš viso		368

216 - duft.
152 val. apybrai

Mokymo programų ir metodikos skyrius.

BAIGIAMASIS ŽINIŲ TIKRINIMAS

Baigiamasis besimokančiųjų žinių patikrinimas vykdomas **kvalifikacijos egzamino** forma.

Kvalifikacijos egzaminas organizuojamas ir vykdomas pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytą Kvalifikacinių egzaminų vykdymo tvarką. Ji numato, kad egzaminas susideda iš dviejų dalių:

1. Bandomojo kvalifikacijos darbo (baigiantis praktiniam mokymui).
2. Teorinio egzamino - pokalbio iš šių dalykų:
  - medžiagų pažinimo,
  - skardinimo darbų technologijos
  - šaltkalvystės pagrindų,
  - darbų saugos ir aplinkosaugos.

Kvalifikacijos egzamino vykdymui mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaroma egzaminų komisija, kurios **pirmininku yra darbdavių ar jų organizacijos atstovas**. Nariais gali būti mokymo įstaigų specialistai, atsakingi už ugdymo procesą asmenys, darbo biržų, teritorinių darbo rinkos mokymo tarnybų mokymo organizatoriai. Profesijos mokytojas, vykdamas mokymą egzaminuojamoje grupėje, egzamine gali dalyvauti, bet tik patarimo balsu.

Sėkmingai baigę mokymo programą asmenys įgyja skardininko kvalifikaciją, ir jiems išduodamas nustatytos formos kvalifikacijos pažymėjimas (**serija 2100**).

Sėkmingai baigusiais laikomi tie asmenys, kurie gauna teigiamus įvertinimus (t.y. ne žemesnius kaip 6 balai įvertinimus pagal dešimties balų vertinimo sistemą) tiek iš bandomojo kvalifikacinio darbo atlikimo, tiek iš teorinio egzamino.

Mokymo programų ir metodikos skyrius.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. A.Baltrimas. Inžinierinės grafikos žinynas. – V., Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1997.
2. A.Baltrimas. Inžinierinė grafika. - V., Mokslo ir enciklopedijų leidykla. 1995
3. A.Pavaras. Plienai. – Kaunas, Technologija, 1995
4. N.Makijenka. Šaltkalvystės ir medžiagotyros pagrindai. - V., Mokslas, 1978.
5. P.N. Učdev, V.V.Privalov. Skardos darbai" (rusų kalba). - Maskva, Mašinostrojenije, 1989

Mokymo programų ir metodikos skyrius